

RUNDSKRIV

NR 3-2026

Dato: 20.03.2026

Til: Bankene

Kontaktperson i Bits: Jens Nes og Kristoffer Viland

Rundskriv fra Bits omfatter hovedsakelig informasjon fra Bits knyttet til regelverk, utfyllende regler og krav, standarder og anbefalinger. Rundskrivet stiles til det fagmiljø som antas å ha mest nytte av informasjonen. Det forutsettes at mottaker av rundskriv fra Bits foretar den nødvendige interne distribusjon i egen organisasjon.

Prosjekt for etablering av en felles Verifikasjon av mottaker-løsning (VOP)

Bakgrunn

Verification of Payee (VOP) er en funksjonalitet som gir en betaler mulighet til å kontrollere samsvar mellom betalingsmottakers navn og kontonummer før en betaling gjennomføres. Formålet er å redusere svindel og effektivisere betalingsformidlingen.

VOP følger av kommende europeiske regelverk for betalingstjenester. Instant Payments-forordningen (IPR) stiller krav om VOP for euro-betalinger, mens Payment Services-forordningen (PSR) vil stille tilsvarende krav for betalinger i nasjonal valuta. Informasjon om IPR, herunder VOP-kravet, ble tidligere omtalt i Bits rundskriv nr. 11-2024.

Etablering av prosjekt for å etablere VOP

Fagråd i Bits har vurdert det som hensiktsmessig å utrede en felles norsk løsning for VOP (heretter «VOP-fellestjenesten»). Bakgrunnen er både regulatoriske krav og et ønske om standardisering og kostnadseffektiv implementering for bankene.

Styret i Bits besluttet 27. november 2025 å starte en planleggingsfase for et prosjekt som skal vurdere etablering av en slik felles løsning. Endelig beslutning om etablering av tjenesten tas av styret i Bits etter gjennomføringen av planleggingsfasen. VOP-fellestjenesten er tenkt å være

tilgjengelig for alle deltakere i NICS. Det vil være frivillig for den enkelte bank å benytte tjenesten, og banker står fritt til å anskaffe og benytte egne VOP-løsninger.

Kjernen i en leveranse fra en VOP tjenesteleverandører er en «Routing- and Verification Mechanisms» (RVM), og disse aktørene omtales derfor som en RVM. De aller fleste banker i eurosonen hvor VOP var et krav fra og med 9. oktober 2025, har valgt å knytte seg til en RVM for å tilby VOP. En RVM utfører følgende funksjoner:

1. For betalers bank vil en RVM sende VOP-forespørselen til mottakers bank.
2. For betalingsmottakers bank vil en RVM utføre tre oppgaver:
 - a. Validere at spørrende bank er en legitim bank.
 - b. Gjennomføre matching mellom kontonummer og navn.
 - c. Returnere svaret til spørrende bank.

En VOP-fellestjeneste vil bli levert av en RVM, og det er besluttet at det skal gjennomføres en Request for Proposal (RFP) til utvalgte leverandører i det etablerte markedet. Slik tilnærming følger også Bits' strategi om bruk av standardiserte løsninger der det er tilgjengelig.

VOP prosjektet er etablert med representanter fra fem banker, og RFP er sendt til utvalgte leverandører.

Standardisering

Standardisering av VOP-løsninger i Europa sikres gjennom et eget scheme etablert av European Payments Council (EPC), som er utviklet for å etterleve kravene i IPR og PSR. Nordic Payments Council (NPC) etablerer et nordisk VOP-scheme basert på lisens fra EPC. Dette innebærer at EPCs og NPCs VOP-schemes i all hovedsak vil være sammenfallende, og legger til rette for harmoniserte løsninger på tvers av markeder.

Interoperabilitet mellom VOP-løsninger

Selv om en bank velger å ikke benytte VOP-fellestjenesten, er det viktig at bankens løsning er interoperabel med andre banker som tilbyr VOP. I eurosonen håndteres dette blant annet gjennom EPC Directory Service (EDS), som fungerer som et adresseringsregister for deltakere i EPCs VOP-scheme. Det er gitt positive signaler om at EDS også kan benyttes av deltakere i NPCs VOP-scheme, noe som vil bidra til å sikre interoperabilitet også i nordisk sammenheng. Beslutning om dette tas i EPC i løpet av september 2026.

Ikrafttredelse av regelverk

IPR og PSR må innlemmes i norsk rett gjennom EØS-avtalen. Tidspunktet for ikrafttredelse i Norge kan derfor avvike fra implementeringsfristene som følger direkte av forordningstekstene.

For IPR er implementeringsfristen for VOP-kravet satt til juli 2027. Det forventes at forordningen vil tre i kraft i Norge i andre halvår 2027.

For PSR er det oppnådd enighet mellom Europaparlamentet og Rådet om innholdet i forordningen. Det forventes at PSR trer i kraft i EU i løpet av 2026, og at forordningen vil tre i kraft i Norge på et senere tidspunkt, trolig i 2028.

Videre prosess

Planleggingsfasen av prosjektet består av tre hovedaktiviteter:

- i) utsendelse av Request for Proposal (RFP) til utvalgte tjenesteleverandører,
- ii) innhenting og vurdering av tilbud basert på en fastsatt evalueringsmodell, og
- iii) utarbeidelse av en innstilling til Bits' styre inkludert forslag til mandat for neste prosjektfase.

Beslutning om etablering av VOP-fellestjenesten, endelig valg av tjenesteleverandør, avtaleinngåelse og oppstart av gjennomføringsfase tas av styret i Bits.

Prosjektet tar sikte på at en eventuell VOP-fellestjeneste kan produksjonssettes i andre halvår 2027. Det kan være fordelaktig å ta i bruk VOP før dette blir et lovkrav i Norge. Prosjektet vil dermed i dialog med aktuelle tjenesteleverandører undersøke hvilke muligheter som ligger i eventuell tidlig implementering av VOP for banker som ønsker det. En slik tidlig implementering kan forutsette felles rammebetingelser som sikrer at alle banker kan motta og besvare VOP-forespørsler.

Kontakt

Eventuelle spørsmål til rundskrivet kan rettes til Bits ved Kristoffer Viland (kristoffer.viland@bits.no) eller Jens Nes (jens.nes@bits.no).